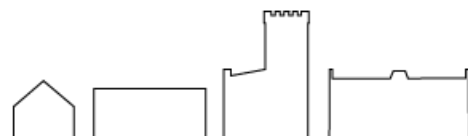

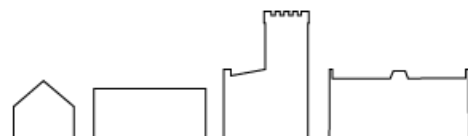
Flerspråkighetsplan

Flerspråkighetsplanen i Danderyds kommun är till för att förskolan ska kunna medverka till barns flerspråkiga utveckling. Målet är att öka den språkliga medvetenheten hos alla som arbetar i förskolan och klargöra principer för språkanvändning i varje enskild förskola samt göra detta förstäligt för barn och vårdnadshavare.

- Vi arbetar utifrån ett interkulturellt förhållningssätt. Förskolan är en social- och kulturell mötesplats för pedagoger, familjer och vårdnadshavare med olika bakgrunder som möts för barnets bästa. Individens flerspråkighet, kunskaper och erfarenheter ses som en resurs liksom den språkliga- och kulturella mångfaldens olika perspektiv. Det interkulturella- och kompensatoriska arbetet syftar till att öka barnens delaktighet i det svenska samhället där alla barn ska få träda fram med hela sitt jag och alla sina resurser. Att vara flerspråkig är att kunna något mer och vara stolt över det. Förskolans pedagoger uppmuntrar aktivt barnens språkanvändning oavsett språk.
- I det som här benämns flerspråkighet inryms även teckenspråk samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska
- I stödet till barns identitets- och modersmålsutveckling är vårdnadshavarna viktiga. Språk och identitet hör samman. Läsning, berättande, traditioner, ord och begrepp på barnets olika språk, och relaterade till aktuella teman, är exempel på några områden där vårdnadshavarnas språkliga- och kulturella resurser ska tas tillvara. Vi ger förutsättningar för att alla vårdnadshavare, oavsett modersmål, får ta del av likvärdig information om sitt barns utveckling.
- Vårdnadshavare informeras vid introduktionen om förskolans uppdrag att utveckla både svenskan *och* modersmålet enligt läroplanen. Den huvudsakliga utbildningen och undervisningen sker på svenska. Det svenska språket är nyckeln till delaktighet och inflytande i samhället.
- Flerspråkighet är en norm i samhället och en självklar del av förskolans verksamhet. Alla barn ska uppmuntras att tala och höra olika språk. De ska även få möta olika språk via litteratur, e-böcker och skriftspråk. Flerspråkighet berikar alla barn!
- Språkdomänerna används som kartläggningmaterial för alla barn vid introduktions-samtalet. För de flerspråkiga barnen används de vid alla utvecklingssamtal under förskoletiden i syfte att kunna påvisa hur språkanvändningen utvecklas och förändras över tid. Dokumentationen ska, med vårdnadshavarnas godkännande, tas tillvara i såväl omsorg som utbildning och följa med barnet vid byte av avdelning, förskola eller vid skolstarten.

- Vi har regelbundna och behovsanpassade utvecklingssamtal. Tolk används om det behövs.
- Barn har rätt att få undersöka, utforska och tänka kring sin omvärld genom olika uttrycksformer så som bild, dans, drama, form, musik, rörelse, sång och konstruktion. Tillsammans med det verbala språket är de verktyg för att utveckla nya kunskaper.
- Den pedagogiska miljön är öppen, inbjudande och innehållsrik. Barnen får möta en varierad och tillgänglig miljö som bjuder in till meningsfulla aktiviteter, utforskande och lekfullt lärande där säkra utrymmen skapas för att modersmål och svenska kan utvecklas genom ett medvetet bruk av leken.
- Att utveckla modersmål man inte behärskar som pedagog handlar om förhållningssätt:
 - Vi är nyfikna på barnen och vad de vill förmedla oavsett vilket språk de talar.
 - En tillåtande atmosfär uppmuntrar till att språk talas och uttrycks på olika sätt.
 - Vi tar hjälp av flerspråkig personal samt bjuder in- och involverar vårdnadshavare till ett nära samarbete.
 - Hjälpmedel som Polyglutt, Widgit on line, berättarpanel, AKK och TAKK används för att stötta modersmålsutvecklingen.
- Högläsning är viktig och får ta mycket plats i utbildningen.
 - Dialogisk högläsning och bildpromenader inbjuder barnen till att vara med och interagera språkligt.
 - Vi läser, samtalar samt leker och gestaltar sagor och berättelser med konkret material.
- När ett flerspråkigt barn börjar på förskolan planerar vi för hur hela språkutvecklingen kan främjas, vilket inkluderar såväl vardagsspråk som skolspråk. Vi arbetar utifrån en målstyrd process för att stötta dem som behöver utveckla ett nytt språk och är i början av sin andraspråksutveckling.
 - Vad är det för språk som ska utvecklas? Vad har vi planerat? Hur går det?
 - Alla situationer och sammanhang som barnen är en del av görs språkutvecklande.
 - Vi tar kontinuerligt del av aktuell forskning som finns om flerspråkighet i Sverige.
 - Vi arbetar metodiskt och tillvaratar dagliga rutiner och aktiviteter för att utveckla språket.

Exempelvis genom att:

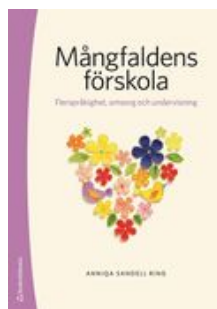
- Vi har höga, men realistiska mål för barnens språkutveckling.
- Vi samtalar ständigt med barnen och omger dem med ett rikt språk.
- En undervisningsaktivitet kan äga rum vid rutinsituationer som påklädning genom en förhandsplanering av vilka ord och begrepp som behövs i hallen.
- Samtal vid matbordet utvidgas från här och nu till mer situationsoberoende.
- Vi deltar som språkliga modeller i barnens lekar.
- Vi för kontinuerligt kollegiala samtal om barnens språk och frågor som rör deras språkutveckling.
- Språkutvecklingen följs genom att vi dokumenterar och utvärderar arbetet.

Flerspråkighet i förskolan:

Kommunens startmaterial som används vid mottagandet av nya barn och familjer:

[Flerspråkighet i förskolan – Danderyds kommun](#)

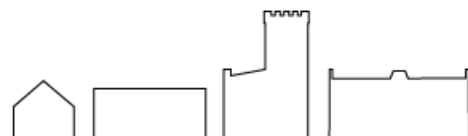
Boktips:

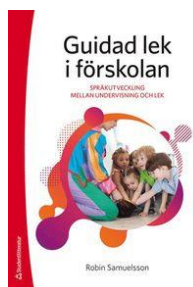

Sandell Ring, Anniqa. (2021). *Mångfaldens förskola – flerspråkighet, omsorg och undervisning*. Lund: Studentlitteratur.

Petersen, Petra. (2022). *Flerspråkighet och digitala resurser i förskolan*. Lund: Studentlitteratur.

Samuelsson, Robin. (2021). *Guidad lek i förskolan. Språkutveckling mellan undervisning och lek*. Lund: Studentlitteratur.

Sandvik, Margareth., & Spurkland, Marit. (2015). *Språkstimulera och dokumentera i den flerspråkiga förskolan*. Lund: Studentlitteratur.